

Č. 12.701.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: Podle § 20 odst. 2 min. nař. č. 4790/1917 (R. T. 633/17) je z řízení o určení pojistných příspěvků vyloučen jakýkoli věcný spor o otázce pojistné povinnosti.

(Nález z 23. prosince 1936 č. 17.154/36.)

V ě c: Alfred Z. v Moravanech proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 24. března 1934 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 14. března 1932 předepsala zem. úřadovna pro dělnické pojištění na Slovensku v Bratislavě st-li z jeho podniku dobývání dříví úrazové pojistné příspěvky za rok 1931.

St-lovo odvolání z tohoto výměru uplatňovalo jedině, že uvedený st-lův podnik nepodléhá úrazové pojistné povinnosti, a bylo zamítnuto nař. rozhodnutím z těchto důvodů: Jde o předpis z moci úřední. Oprávněnost jeho zakládá se na ustanovení § 43 zák. čl. XIX:1907 ve znění § 19 min. nař. č. 4790/1917 M. E. a § 10 vlád. nař. č. 199/1922 Sb., neboť odvolatel nevyhověl zákonné povinnosti stanovené § 10 vlád. nař. č. 199/1922 Sb. a nepředložil včas výkaz o započitatelných mzdách v podniku vyplacených přes to, že byl i zvláště zem. úřadovnou spolu se zasláním tiskovin upomenut. V důsledku tohoto opominutí podnikatelova byla zem. úřadovna oprávněna a nucena zjistiti mzdový základ na podkladě nem. příspěvků příslušnou okr. nem. pojišťovnou pravoplatně na kritický rok předepsaných a podle toho vydati předpis z moci úřední. Nesprávnost mzdového základu, použitého při oprávněném předpisu z moci úřední, jakož i zařazení pravoplatně provedeného, nemožno podle § 20 cit. min. nař. vůbec vytýkati. Zařazovací výměr byl potvrzen v instančním řízení výměrem žup. úřadu v Bratislavě z 23. října 1923 a rozhodnutím min. soc. péče z 19. listopadu 1927. Zem. úřad s poukazem na §§ 34 a 35 zák. čl. XIX:1907 dokládá, že změna zařazení neb i zánik úrazové pojistné povinnosti předpokládá samostatné řízení podle cit. paragrafu, že totiž podnikatel má zem. úřadovně oznámiti okolnosti, které na zařazení podniku mají takový vliv, aby ono mohlo a musilo býti pozměněno anebo celkem zrušeno.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss:

Nař. rozhodnutím odmítl žal. úřad rozhodnouti věcně o st-lových námitkách čelících proti úrazové pojistné povinnosti jeho podniku, vycházejí z právního názoru, že v řízení o určení úrazových pojistných příspěvků nelze odporovati pojistné povinnosti podniku pravoplatně již zařazeného. Stížnost naproti tomu poukazuje na znění § 20 odst. 2 min. nař. č. 4790/1917 M. E., jež praví, že odvolání do vyměření příspěvku nelze dáti místa na základě námitky, o které bylo rozhodnuto pravoplatným usnesením vydaným o zařazení dotyčného podniku, a dovozuje, že podle tohoto ustanovení lze v řízení o určení pojistných příspěvků pokládati za nepřipustné jen takové námitky čelící proti úrazové pojistné povinnosti podniku, o kterých bylo v řízení o zařazení podniku skutečně

rozhodováno, kdežto námitkami, jež sice také čelí proti úrazové pojistné povinnosti, které však nebyly podnikatelem uplatněny proti zařazovacímu výměru a o nichž pak nebylo v tomto řízení rozhodováno, lze se podle onoho ustanovení brániti přípustně i proti předpisu pojistného. Uplatňuje pak stížnost, že proti zařazovacímu výměru nebylo tehdejším podnikatelem podáno odvolání, pročez nebylo dosud v tomto řízení rozhodováno o námitkách čelících proti pojistné povinnosti podniku, jak je st-1 uplatnil v odvolání proti platebnímu výměru, a nemohl je proto žal. úřad právem odmítnouti, nýbrž měl je vyřídit věcně. Rozhoduje o této námitce mohl nss ponechat stranou otázku, je-li správné tvrzení stížnosti, že proti zařazovacímu výměru nebylo podáno odvolání, a uvažoval o stížnosti po právní stránce:

Zák. čl. XIX:1907, platný v zemích Slovenské a Podkarpatoruské o pojištění proti úrazům, rozeznává v řízení o tomto pojištění dvě stadia, a to jedno stadium, o kterém jedná hlava IV v §§ 33—35 a v němž se určuje pojistná povinnost podniků úrazovému pojištění podrobených a zařazení jich do nebezpečenských tříd (viz také nadpis hlavy IV) a jednotlivých nebezpečenských procent v rámci těchto tříd, jednak řízení, které se týká výhradně stanovení pojistných příspěvků a platební povinnosti zaměstnavatelů (srův. §§ 36—40, zrušené a nahrazené § 8 vlád. nař. č. 199/1922 Sb., §§ 41—45 zák. čl. XIX:1907, §§ 19 a 20 cit. vlád. nař., § 17 odst. 1 posl. věta a §§ 19 a 20 min. nař. č. 4790/1917 M. E.). Obě tato stadia řízení jsou samostatná. Jak pro určení pojistné povinnosti, tak i pro předepsání pojistných příspěvků stanoví zák. čl. XIX:1907 v § 157 změněném § 24 vlád. nař. č. 199/1922 Sb. zvláštní instanční postup, připouštěje opravný prostředek jak proti výměrům zařazovacím, tak i proti výměrům platebním.

Z těchto ustanovení a z nich se podávající struktury obou řízení jde najevo, že podle úmyslu tvůrce oněch norem neměly býti otázky, týkající se pojistné povinnosti podniku a jeho zařazení, řešeny v řízení o uložení pojistných příspěvků, nýbrž že sporům o otázky ty bylo vyhrazeno řízení zvláštní, řízení zařazovací, v němž otázky ty měly býti definitivně autoritativně vyřešeny. Byla-li proto pojistná povinnost podniku, pokud se týče jeho zařazení, pravoplatně určena, jest otázka oné povinnosti, pokud se týče zařazení, v řízení o uložení pojistných příspěvků vyloučena, nechť již k pravoplatnému určení pojistné povinnosti došlo tím, že proti zařazovacímu výměru podnikatel odvolání nepodal, nebo že jeho odvolání bylo pravoplatně zamítnuto, a bez ohledu, zda o té neb oné stránce rozhodné pro otázku pojistné povinnosti bylo v instančním řízení rozhodováno či nikoliv. Tento závěr, vylučující z řízení o uložení příspěvků jakýkoli věcný spor o otázce pojistné povinnosti, plyne jako prostý důsledek z nahoře uvedené struktury a účelu obou řízení, a nebylo třeba, aby v právní normě byl ještě jako zvláštní předpis konstituován.

Jestliže proto ustanovení 2. odst. § 20 min. nař. č. 4790/1917 prohlásilo, že odvolání do vyměření příspěvku nelze dáti místa na základě námitky, o které bylo rozhodnuto pravoplatným usnesením, vydaným o zařazení dotyčného podniku, mohlo tu jíti jen o deklaraci samozřej-

mého důsledku, plynoucího ze struktury a účelu obou řízení, a je pak pro posouzení obranných práv podnikatelových proti uložení příspěvků zcela bez významu, že deklarace ta, mířící podle svého znění jen na námitky, o kterých bylo proti zařazovacímu výměru instančně rozhodnuto, nahoře uvedených důsledků nezachycuje v plném rozsahu. Důsledky ty tu trvají nadále a je proto podle ustanovení 2. odst. cit. § 20 vyloučen podnikatel v řízení o určení pojistných příspěvků i s námitkami, jež brojí proti pojistné povinnosti nebyly v řízení o zařazení podniku uplatněny a o nichž pak zvláště ani nebylo rozhodováno.

Č. 12.702.

Řízení správní. — Řízení před nss: I. Svědecké výpovědi nelze odeprítí věrohodnost jen proto, že svědek je v příbuzenském poměru s procesní stranou. — II. Jestliže žal. úřad nenapravil vad vytčených ve zrušovacím nálezu nss, je zrušiti jeho rozhodnutí podle § 7 zákona o ss.

(Nález z 23. prosince 1936 č. 17.246/36.)

V ě c: František K. v Ivančicích proti rozh. zem. úřadu v Brně z 24. března 1934 o náhradě podpůrného nákladu.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. nem. pojišťovna v Brně předepsala platebním výměrem z 26. dubna 1928 st-li podle § 20 odst. 2 zákona č. 221/1924 Sb. náhradu za dávky, jež učinila při onemocnění Josefa M., a to nemocenské za dobu od 20. února 1927 do 19. února 1928 a ošetřování v ústavu choromyslných v Brně za dobu od 20. února 1927 do 19. března 1927.

K odvolání st-le zrušil okr. úřad v Brně výměrem ze 7. srpna 1929 platební výměr okr. nem. pojišťovny v Brně, pokud šlo o částku, vyplacenou na nemocenském za dobu od 20. února 1927 do 19. února 1928.

Na odvolání okr. nem. pojišťovny zrušil zem. úřad v Brně výměrem z 29. ledna 1931 výměr okr. úřadu v Brně a uvedl zase v platnost zrušenou část platebního výměru okr. nem. pojišťovny v Brně.

Ke stížnosti nynějšího st-le zrušil nss toto rozhodnutí zem. úřadu v Brně nálezem z 6. února 1934 č. 2372/34 pro vadnost řízení z těchto důvodů: Podle vývodů stížnosti je na sporu jen skutková okolnost, byl-li Josef M. zaměstnán u st-le ještě 10. nebo 11. února 1927 čili ne. Svědek Martin K. vypověděl 29. října 1930, že Josef M. byl zaměstnán u st-le jako asistent drogerie do 4. února 1927, toho dne odešel a více jej svědek v obchodě, v němž je svědek po celý den, neviděl. Žal. úřad tuto výpověď přešel mlčením a opřel svoje zjištění mimo dopis a výpověď zatím již zemřelého Aloise M., o výpověď Leokadie M. z 25. června 1929 a z 22. července 1929, dále o výpověď Josefa M. z 3. února 1930, ačkoli tito svědci původní své výpovědi později změnili. Tak prohlásila